

8#2-6748

Handwritten text on aged paper, including the word "MENT" and a large letter "E".

Small printed text, possibly a date or reference number.

BJ1240
.A5
1791
v.2
c.1

Handwritten text on the bottom edge of the paper, including the name "MILNER" and other illegible characters.

229

COMPENDIUM
SALMANTICENSE
IN DUOS TOMOS DISTRIBUTUM
UNIVERSÆ THEOLOGICÆ MORALIS
QUÆSTIONES

BREVI, AC PERSPICUO STYLO COMPLECTENS AD SANIOREM DOCTRINAM, MELIOREMQUE METHODUM PRÆ ANTIQVO CURSU REDACTUM

DUCE ANGELICO PRÆCEPTORE

AC PONTIFICUM DECRETIS PRÆSERTIM NOVISSIMIS
auctum, & illustratum

AUTHORE

R. P. F. ANTONIO A S. JOSEPH,

olim Lectore, Priore, ac Examinatore Synodali in suo Collegio Burgensi, denique Procuratore Generali in Romana Curia pro Carmelitarum Discalceatorum Hispanica Congregatione.

TOMUS II.

EDICTIO QUARTA.

Ab eodem Authore novissime correctæ, & quibusdam additionibus scitu dignis locupletata.

SUPERIORUM PERMISSU.

Pompelone : Apud JOSEPH LONGAS, et BENEDICTUM COSCULLUELA. Anno 1791.

50594

UNIVERSIDAD A. S. J. LEON
CAPILLA ALFONSO X
Folle-33 MICHAELIS
NUEVO LEON
UNIVERSITATIA
D O 7 2 / 8 5

COMPTENDIUM
SALMANTICENSIS
UNIVERSITATIS THEOLOGICAE
MORALIS
QUESTIONES

BRIEFV. AC PERSPICVO STATO. COMPLECTENS AD SANIOREM DOC-
trina, intelligendam methodum per antiquo erant relatum

DUCE ANGELO FRACETORE
AC PONTIFICUM DECETIS PRÆSENTI NOVISSIMIS
A U T H O R E
F. ANTONIO A. JOSEPH

Lector, Prior, ac Examinator Synodali in suo
legio Burgensi, demum Procurator Generalis
in Romana Curia pro Carmelitarum Discip-
centorum Hispanica Congregatione.

TOMUS II.
EDICTIO QUARTA.

Ab eodem Authore novissime collecta, & quibusdam
additionibus cum dignis locupletata.

Pompeione: Apud Joseph Longas, et Benedic-
tum Cosculluela. Anno 1791.

INDEX
TRACTATUUM, CAPITUM, PUNCTORUM
& Paragraphorum.

TRACTATUS VIGESIMUS SECUNDUS.	TRACTATUS VIGESIMUS QUARTUS.
<i>De sacramentis in genere.</i> Pag. III 1.	<i>De sacramento confirmationis.</i> 26.
CAPUT UNICUM.	CAPUT UNICUM.
<i>De spectantibus ad sacramenta generatim....</i> ibid.	<i>De confirmationis sacramento.</i> ibid.
Punct. I. <i>De essentia, & diversitate sacramentorum....</i> ibid.	Punct. I. <i>De natura, materia, & forma confirmationis.</i> ibid.
II. <i>De sacramentorum auctore, numero, & necessitate.</i> 3.	II. <i>De ministro subjecto, & effectu confirmationis.</i> 27.
III. <i>De sacramentorum materia, & forma....</i> 4.	TRACTATUS VIGESIMUS QUINTUS.
IV. <i>De variatione materiae, aut formae....</i> 5.	<i>De augustissimo Eucharistiae sacramento.</i> 28.
V. <i>De sacramentorum ministro....</i> 7.	CAPUT I.
VI. <i>De intentione, & aliis requisitis in ministro....</i> 8.	<i>De nomine, natura, materia, & forma Eucharistiae.</i> ibid.
VII. <i>De subjecto sacramentorum....</i> 10.	Punct. I. <i>De Eucharistiae nomine & definitione....</i> ibid.
VIII. <i>De effectu sacramentorum.</i> 11.	II. <i>De materia Eucharistiae....</i> 29.
IX. <i>De gratia....</i> 13.	III. <i>De materia proxima Eucharistiae....</i> 30.
X. <i>De caractere.</i> 15.	IV. <i>De forma Eucharistiae.</i> 32.
TRACTATUS VIGESIMUS TERTIUS.	V. <i>Alia dubia circa formam.</i> 33.
<i>De sacramentis in particulari.</i> 16.	CAPUT II.
CAPUT UNICUM.	<i>De ministro, subjecto, & effectu Eucharistiae....</i> 34.
<i>De baptismo....</i> ibid.	Punct. I. <i>De ministro Eucharistiae.</i> ibid.
Punct. I. <i>De nomine, natura, & divisione baptismi....</i> ibid.	II. <i>De alijs spectantibus ad ministrum Eucharistiae.</i> 35.
II. <i>De materia baptismi....</i> 18.	III. <i>De ministro distributionis Eucharistiae....</i> 37.
III. <i>De forma baptismi....</i> 19.	IV. <i>De subjecto Eucharistiae.</i> 38.
IV. <i>De ministro baptismi....</i> 21.	V. <i>De dispositione ad Eucharistiam rite suscipiendam.</i> 39.
V. <i>De baptisimi subjecto....</i> 22.	
VI. <i>De effectu baptismi....</i> 24.	
VII. <i>De De peccatis in receptione baptismi....</i> 25.	

INDEX.

VI. Alia dubia circa Eucharistiae sumptionem.	41.	vando.	66
VII. De effectibus Eucharistiae.	42.	VII. De defectibus in Missa occurrentibus.	67.
VIII. Alia dubia circa effectus Eucharistiae.	44.	CAPUT. III.	
IX. De necessitate, & obligatione sumendi Eucharistiam.	45.	De justo stipendio Missae.	
X. Alia dubia circa praeceptum divinum sumendi Eucharistiam.	46.	Punct. I. De Titulo, & taxa stipendii.	ibid.
XI. De communione quotidiana.	48.	II. De obligatione Sacerdotis celebrandi ratione stipendii manualis.	70.
TRACTATUS VIGESIMUS SEXTUS.		III. Alia dubia circa stipendia Missae.	72.
De sacrificio Missae.		IV. De obligatione celebrandi ratione beneficii, aut cappellaniam.	73.
CAPUT. I.		V. De reductione Missarum.	74.
De natura, & effectibus sacrificii.		TRACTATUS VIGESIMUS SEPTIMUS.	
Punct. I. De sacrificio in communi.	ibid.	De sacramento poenitentiae.	
II. De Missa sacrificia.	50.	CAPUT. I.	
III. De sacrificii essentia, & valore.	51.	Natura, & distinctio, actus, & necessitas poenitentiae.	
IV. De effectibus sacrificii Missae.	52.	Punct. I. De nomine, & essentia poenitentiae.	ibid.
V. De applicatione sacrificii.	53.	II. De actibus virtutis poenitentiae.	77.
VI. Pro quibus debeat, & possit Missa applicari.	54.	III. De necessitate poenitentiae quatenus virtus.	78.
CAPUT. II.		CAPUT. II.	
De congruo tempore, loco, & aliis requisitis pro celebratione.		De sacramento poenitentiae, ac de ejus materia, & forma.	
Punct. I. De tempore congruo ad celebrandum.	ibid.	Punct. I. De institutione, & necessitate sacramenti poenitentiae.	ibid.
II. De loco decenti ad celebrandum.	57.	II. De materia remota sacramenti poenitentiae.	81.
§. I. De oratorio.	58.	III. Alia dubia circa eandem materiam remotam.	82.
II. Formula indulti pro concessione oratorii.	59.	IV. De materia proxima poenitentiae.	84.
III. Expenduntur 12. clausulae indulti.	ibid.	V. Alia dubia circa dolorem.	ibid.
Punct. III. De Ecclesiae pollutione, execratione, ac de ejus reconciliatione.	41.	VI. De axtione, sufficienti ad confessionem.	86.
IV. De altari communi, & privilegiato.	ibid.	§. I. Nonnulla praemittuntur.	ibid.
V. De altaris ornatu, vasis, ac de vestibus sacris.	62.	II. Statuitur conclusio.	87.
VI. De modo in celebratione servando.	ibid.		

INDEX.

III. Convelluntur argumenta contraria.	88.	IX. Alia dubia circa approbationem.	125.
Punct. VII. De proposito ad confessionem requisito.	90.	X. De approbatione pro audiendis regularium confessionibus.	126.
VIII. An detur sacramentum poenitentiae validum, & informet.	91.	XI. De approbatione pro audiendis monialium confessionibus requisita.	128.
IX. De confessione.	93.	XII. Alia dubia circa confessarios monialium.	129.
X. De integritate confessionis.	94.	XIII. De extraordinario monialium confessario.	131.
XI. Alia dubia de integritate confessionis.	95.	XIV. Alia dubia de eadem materia.	132.
XII. Expenduntur alia de integritate confessionis.	96.	XV. De aliis requisitis in ministro poenitentiae.	133.
XIII. De circumstantiis peccatorum.	98.	XVI. De conferenda, vel deneganda absolute.	134.
§. I. Quis.	ibid.	XVII. De obligatione confessarii interrogandi, & monendi poenitentes.	136.
II. Quid.	100.	XVIII. De sigillo confessionis.	138.
III. Ubi, quibus auxiliis, cur.	101.	XIX. De materia sigilli.	139.
IV. Quomodo, quando.	ibid.	XX. Alia dubia de sigillo.	140.
Punct. XIV. An circumstantiae notabiliter aggravantes intra eandem speciem debeant necessario manifestari in confessione.	102.	XXI. De sollicitatione.	142.
§. I. Quaedam notatu digna.	103.	§. I. Definitur sollicitatio, ejusque deformitas explicatur.	ibid.
II. Propria mens aperitur.	104.	II. Expenduntur modi, quibus sollicitatio accidere potest.	143.
Punct. XV. De obligatione iterandi confessionem.	105.	III. De Obligatione denunciandi.	145.
XVI. De satisfactione sacramentali.	106.	IV. Alia dubia de sollicitatione.	146.
XVII. Alia dubia de satisfactione sacramentali.	107.	Punct. XXII. De complice venereo.	147.
XVIII. De causis excusantibus a poenitentia implenda.	109.	XXIII. De absolute complicis in articulo mortis.	149.
XIX. De forma sacramenti poenitentiae.	111.	CAPUT. IV.	
XX. De absolute absentis.	112.	De causium reservatione.	
XXI. De absolute moribundi.	114.	Punct. I. Definitio, & divisio reservationis.	ibid.
CAPUT. III.		II. De potestate Episcopi in reservata.	152.
De ministro poenitentiae.		III. De facultate regularium in reservata.	154.
Punct. I. De clauibus Ecclesiae.	ibid.	IV. De absolute a reservatis.	156.
II. De ministro poenitentiae.	116.	V. Alia dubia de absolute a reservatis.	157.
III. De ministro pro articulo mortis, ac pro venialibus.	117.	TRACTATUS VIGESIMUS OCTAVUS.	
IV. De jurisdictione probabili.	119.	De indulgentiis, & suffragiis.	
V. De jurisdictione Parochi.	120.	CAPUT. I.	
VI. De ordinario poenitentiae ministro.	121.	De indulgentiis, & suffragiis.	
VII. De ministro delegato.	122.	CAPUT. II.	
VIII. De approbatione ad audiendas confessiones requisita.	123.	De	

I N D E X.

De indulgentia, & jubileo. ibid.
Punct. I. Notio, & divisio indulgentia. ibid.
II. De conditionibus pro lucranda indulgentia. 160.
III. Alia dubia circa indulgentias. 162.
IV. De jubileo. 163.

CAPUT II.

De Bulla cruciata. 164.
Punct. I. Nomen, & definitio Bullae cruciatae. ibid.
II. De conditionibus ad lucranda indulta Bullae requisitis. 165.
III. De privilegiis in Bulla concessis. 167.
§. I. De prima Bullae indulgentia. ibid.
II. De Bullae defunctorum. 168.
III. De indulgentiis stationum. 169.
IV. De potestate concessa in Bulla a reservatis absolventi. 170.
V. De privilegio pro tempore interdicti in Bulla concessio. 171.
VI. De privilegio vescendi carniibus & lacticiis. 173.
VII. De Bulla compositionis. 174.

CAPUT III.

De suffragiis. 175.
Punct. I. De loco, qui dicitur purgatorium. ibid.
II. De suffragiis pro defunctis. 178.

TRACTATUS VIGESIMUS NONUS.

De sacramento extremae Unctionis. 180.

CAPUT UNICUM.

De extrema unctione. ibid.
Punct. I. Definitio, & institutio extremae Unctionis. ibid.
II. De extrema unctionis materia. ibid.
III. De forma, & effectu extremae Unctionis. 181.

IV. De ministro extremae unctionis. 182.
V. De subjecto extremae unctionis, & de obligatione illam recipiendi. 183.

TRACTATUS TRIGESIMUS.

De sacramento ordinis. 185.

CAPUT I.

De sacramento ordinis in communi. ibid.

Punct. I. De prima tonsura. ibid.
II. De ordinibus in communi. 186.
III. De materia, forma, & effectu ordinum. 187.
IV. De ministro ordinum. 189.
V. De ordinum subjecto. 190.
VI. De titulo ad sacros ordines requisito. 192.

CAPUT II.

De ordinibus in particulari. 193.

Punct. I. Expenduntur quatuor minores ordines. ibid.
II. De subdiaconatu, & diaconatu. 194.
III. De Presbyteratu. 196.
IV. De obligationibus ordinatorum. 197.
V. De privilegiis ordinatorum. 199.

TRACTATUS TRIGESIMUS PRIMUS.

De horis canonicis. 201.

CAPUT I.

De horis canonicis in communi. ibid.

Punct. I. De natura, & praeepto divini officii. ibid.
II. De circumstantiis in publica recitatione observandis. 203.
III. De attentione, & intentione requisitis ad horas canonicas. 204.
IV. De his, qui ad horas canonicas tenentur. 206.
V. De circumstantiis in privata recitatione observandis. 208.
VI. Alia dubia circa recitationem divini officii. 210.

I N D E X.

divini officii. 210.
VII. De restitutione facienda propter divini officii omissionem. 212.
VIII. De causis excusantibus ab officii divini recitatione. 214.
IX. De dispensatione ab officio divino. 215.
CAPUT II.
De obligatione choro interessendi ratione beneficii, & distributionum. 216.

Punct. I. Quomodo beneficiarii, & canonici choro adstringuntur. ibid.
II. De causis excusantibus canonicos a choro, & a distributionum amissione. 218.

TRACTATUS TRIGESIMUS SECUNDUS.

De beneficiis ecclesiasticis. 220.

CAPUT UNICUM.

De omnibus, quae ad beneficia ecclesiastica spectant. ibid.

Punct. I. De natura, & divisione beneficii Ecclesiastici. ibid.
II. De cappellanis. 221.
III. De pensionibus. 222.
IV. De extinctione, & translatione pensionis, & de coadjutoribus. 224.
V. De residentia a pastorebus Ecclesiae observanda. ibid.
VI. De causis excusantibus Episcopos, & alios a residentia. 226.
VII. De qualitatibus ad validam, & licitam beneficiorum consecrationem requisitis. 228.
VIII. De naturalitate, & consanguinitate ad aliqua beneficia requisitis. 230.
IX. Quot modis beneficia acquirantur. 231.
X. De presentatione, & institutione. 231.
XI. De electione. 232.
XII. De obligatione eligendi dignitatem. 234.
XIII. Alia dubia circa electionem

dignitatis. 235.
XIV. De restitutione ob injustam electionem faciendam. 237.
XV. De examinacionibus Synodaliibus. 239.
XVI. Alia dubia circa examen Synodale. 240.
XVII. De pluralitate beneficiorum. 241.
XVIII. De vacatione beneficiorum. 242.
XIX. De permutatione, & ceteris modis, quibus beneficia vacant. 243.

TRACTATUS TRIGESIMUS TERTIUS.

De simonia. 244.

CAPUT I.

De essentia, & divisione simoniae. ibid.

Punct. I. De natura simoniae, & ejusque gravitate. ibid.
II. Divisio simoniae. 245.
III. De pretio simoniam constituentem. 247.
IV. Alia dubia de eadem materia. 248.
V. De contractu emptionis, & venditionis, requisitis, ad simoniam. 249.

CAPUT II.

De rebus spiritualibus, quae materiae simoniae constituunt. 250.

Punct. I. De gratia sanctificante, sacramentis, & sacramentalibus. ibid.
II. De labore in administratione spiritualium, & jurisdictionis, ac de scientiis. 252.
III. De simonia, quae committi potest in ingressu religionis. 254.
IV. Alia dubia circa eandem materiam. 256.
V. De simonia in collatione beneficiorum. 257.
VI. An jus patronatus vendi, & alienari possit absque simonia. 259.
VII. De simonia ob venditionem re-

INDEX

Index of the left page containing entries such as 'CAPUT III. De actionibus, pactis, aut conventionibus simoniacis', 'CAPUT IV. De redemptioe vexationis', and 'CAPUT V. De impedimentis matrimonii'.

INDEX

Index of the right page containing entries such as 'CAPUT VI. De peccatis excusantibus a jejuniis', 'CAPUT VII. De censuris in communi', and 'CAPUT VIII. De censuris in specie'.

INDEX

II. De primo & secundo effectu Excommunicationis. 381. III. De tertio excommunicationis effectu. 383. IV. De quarto & quinto excommunicationis effectu. 384. V. De sexto & septimo effectu excommunicationis. 384. VI. De octavo effectu excommunicationis. 385. VII. De excommunicatione minori. 386. VIII. De excommunicatione contra clericos percussores. 387. IX. Inducuntur excommunicationes Papae reservatae & quaedam aliae. 388. X. De suspensione. 392. XI. De depositione, & degradatione. 393. XII. De interdicto. 394. TRACTATUS TRIGESIMUS De irregularitate. 397. CAPUT UNICUM De irregularitate tam in comuni, tum in particulari. ibid. Punct. I. De irregularitate in comuni. ibid. II. De irregularitate ex delicto. 398. III. De irregularitate ex homicidio casuali. 399. IV. De irregularitate ex baptismi iteratione, violatione censurarum, & illegitima ordinum receptione. 401. V. De irregularitate ex delicto, cui annexa est infamia. 402. VI. De irregularitatibus ex defectu. 403. VII. De irregularitate ex defectu sacramenti, seu ex bigamia. 404. VIII. De irregularitate ex defectu lenitatis. 405. TRACTATUS TRIGESIMUS OCTAVUS De statu religioso. 407.

CAPUT I.

De statu religioso in communi. ibid. Punct. I. De voto religionis. ibid. II. Notio status religiosi. 408. III. De diversitate, & perfectione religionum. 410. IV. De obligatione tendendi ad perfectionem ex vi status religiosi. 411. V. De novitiatu. 413. VI. De obligationibus, privilegiis, & renuntiatione novitiorum. 415.

CAPUT II.

De professione religiosa. 417. Punct. I. Notio, & effectus professionis religiosae. ibid. II. De apostasi & fugitivis. 419. III. De clausura regularium. 420. IV. De clausura monialium. 421. V. De prohibitione montales alloquendi. 423. VI. De prohibitione factae regulis non appellanti a correctionibus, & sententiis suorum superiorum. 424. VII. De prohibitione alienandi bona Ecclesiae, aut Monasterii. 425. VIII. De prohibitione ne regulares exercent officia iudicis, advocati, & alia. 427.

CAPUT III.

De triplici voto obedientiae, castitatis, & paupertatis. 428. Punct. I. De voto obedientiae. ibid. II. De materia obedientiae. 429. III. De voto castitatis. 431. IV. De voto paupertatis. 433. V. De actionibus voto paupertatis prohibitis. 434. VI. De prohibitione paupertatis circa usum. 435. VII. De licentia requisita ne violenter votum paupertatis. 437. VIII. De licentia praesumpta. 438.

TRAC.

INDEX

TRACTATUS TRIGESIMUS NONUS. De privilegiis. 441. CAPUT I. De privilegiis in communi. 442. Punct. I. Notio, & divisio privilegii. ibid. II. De interpretatione privilegii. 443. III. De communicatione privilegiorum. ibid. IV. De usu privilegiorum. 445. V. De cessatione privilegii. 446. VI. Ceteri modi, quibus cessant privilegia. ibid. VII. De revocatione privilegii. 447. VIII. De revocatione viva voce oraculi. 449. IX. De confirmatione privilegiorum. ibid. CAPUT II. De privilegio immunitatis Ecclesiae. 450. Punct. I. De loco sacro, cui immunitas competit. ibid. II. Quae personae gaudeant privilegio immunitatis. 451. III. De criminosis, qui ab hoc privilegio excluduntur. 452. IV. De effectibus huiusmodi immunitatis. 453. CAPUT III. De quibusdam privilegiis peculiaribus regularium. ibid. Punct. I. De iudice conservatore regularibus concessio. ibid. II. Quaedam dubia circa regulares. 454. III. De sepultura Ecclesiastica. 455. IV. De quarta funerali. 456. V. De concionatoribus. 457. VI. De materia concionum. 458. TRACTATUS QUADRAGESIMUS. De propositionibus damnatis. 460. §. I. Propositiones quadraginta quinque ab Alesandria XII. ut. vinitrum tam. quam scandalosae omnes, & singulae damnatae die 24. Septembris 1665. & 18. Martii 1666. ibid. Confirmatio, & approbatio indulgentiarum Ordini Carmelitarum, & Confraternitatis S. Scapulari hactenus concessarum. 469. Summarium indulgentiarum a diversis Summis Pontificibus concessarum Christianis fidelibus visitantibus Ecclesias Ordinis B. V. Mariae de Monte Carmelitarum. ibid. Sexaginta quinque propositiones ad minus ut scandalosae, & perniciose damnatae ab Innocentio XI. die 2. Martii ann. 1679. 477. §. III. Quaedam dubia circa propositiones damnatas. 492. §. IV. Propositiones Petri de Osma compluti damnatae. ann. 1479. 493. §. V. Quinque propositiones Jansenii damnatae ab Innocentio X. die 9. Jun. ann. 1653. 493. §. VI. Const. Innocent. XI. proscríbens propositiones Michaelis de Molino. 494. §. VII. Duae propositiones, quarum prima velut haeretica, & secunda ut scandalosa, temeraria, piam aurium offensiva, & erronea damnatae sunt ab

ab Alex. VIII. 24. Aug. 1690. 500. §. I. Explicatur prima pars Symboli... §. VIII. II. Pars secunda Symboli, quae pertinet ad Ecclesiam 514.

CAPUT IUIV.

De articulo fidei. 518. §. I. De articulis divinitatis. 519. §. II. De articulis sanctae Humanitatis. 527.

CAPUT V.

Agitur jam de secunda parte doctrinae Christianae, quae docet ea, quae nobis sunt oranda, vel petenda, inter quae primum locum tenet oratio dominica. 533. §. I. De oratione dominica. ibid. §. II. Explicatur oratio dominica. 534.

CAPUT VI.

Ave Maria. 538.

CAPUT VII.

Salve Regina. 540.

Aliae propositiones, ut respectue temerariae, scandalosae, male sonantes, injuriosae, haeresi proxima, blasphemae, sapientiae, eroneae, sobrietas, haereticae, damn. ab eodem Sum. Pont. die 7. Decemb. ejusdem anni. ibid. §. IX. Explicantur censurae Theologiae positionum. 501. TRACTATUS QUADRAGESIMUS primus.

De doctrina Christiana. 503.

CAPUT I. Notio doctrinae Christianae. ibid.

CAPUT II. De signo crucis. 505.

CAPUT III. De simbolo fidei. 506.

CAPUT IV. De articulo fidei. 518.

CAPUT V. De articulo divinitatis. 519.

CAPUT VI. De articulo sanctae Humanitatis. 527.

CAPUT VII. Agitur jam de secunda parte doctrinae Christianae. 533.

CAPUT VIII. De oratione dominica. ibid.

CAPUT IX. Explicatur oratio dominica. 534.

CAPUT X. Ave Maria. 538.

CAPUT XI. Salve Regina. 540.

CAPUT XII. Tractatus quadragesimus primus.

CAPUT XIII. De doctrina Christiana. 503.

CAPUT XIV. Notio doctrinae Christianae. ibid.

CAPUT XV. De signo crucis. 505.

CAPUT XVI. De simbolo fidei. 506.

CAPUT XVII. De articulo fidei. 518.

CAPUT XVIII. De articulo divinitatis. 519.

CAPUT XIX. De articulo sanctae Humanitatis. 527.

CAPUT XX. Agitur jam de secunda parte doctrinae Christianae. 533.

TRACTATUS VIGESIMUS SECUNDUS

De Sacramentis in genere.

Sacramenti nomen improbarunt Zuinglius, Carolusradius, alique haeretici: verum relicta eorum deploranda caecitate; ommissa etiam ejusdem nominis Etyologia, & varietate, qua a quibusdam jururandum, ab aliis depositum in loco sacro, ab aliis denique verius quodlibet arcanum sive bonum, sive malum significatur: in praesenti pro signo gratiae divinitus instituto sumitur a Theologis, cum quibus, & nos in eadem acceptione de illo disceptamus duce D. Thom. 3. p. 9. 60. usq. ad 65.

forma. Tertio eorum Minister cum suis requisitis. Quarto eorum subjectum, ejusque dispositio. Quinto ipsorum effectus, modusque illum causandi. Sexto denique necessitas ea recipiendi.

1. Inq. 2. Quid sit Sacramentum? R. Est Signum sensibile rei sacrae sanctificantis homines. Haec definitio traditur a D. Thom. ubi supra, & communiter recipitur a Theologis. Est definitio Metaphysica, quia explicat Sacramenti naturam per suum genus, & differentiam, sive per suas partes metaphysicas. Signum sensibile ponitur loco generis, quia per id convenit Sacramentum cum aliis signis, quae Sacramenta non sunt. Rei sacrae sanctificantis homines ponitur loco differentiae, quia per id differt ab omni alio signo; solum namque Sacramentum est signum gratiae, seu rei Sacrae sanctificantis homines. Definitio physica Sacramenti est: Artefactum quoddam constans ex rebus tanquam ex materia, & ex verbis tanquam ex forma. Dicitur haec definitio physica, quia ejus naturam explicat per suam materiam, & formam, seu per suas partes physicas.

CAPUT UNICUM

De spectantibus ad Sacramenta generatim.

Agere de Sacramentis in genere nihil aliud est, quam indagare naturam Sacramenti in communi cum requisitis ad ejus valorem, & aliis, quae statim dicemus, & mox fusius patebunt.

PUNCTUM I.

De Essentia, & diversitate Sacramentorum.

1. Inq. 1. Quot sciri debeant de Sacramentis? R. Sex. Primo enim scienda est eorum natura, sive definitio physica, aut metaphysica. Secundo eorum materia, &

3. Objic. Cruces, ac Imagines Sanctae sunt signum rei sacrae; & tamen Sacramenta non sunt; ergo non recte definitur Sacramentum. R. Cruces, seu instrumenta Passionis Domini, ejus imagines, & alia hujusmodi esse signa speculativa, non practica gratiae, quia licet illam signent, non illam causant.

4. Replie. Sacramenta antiqua non cau.